

กพร. เศรษฐกิจปริทรรศน์

(DPIM Economic Review)

ปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ฉบับที่ ๗ ประจำเดือนเมษายน ๒๕๖๑

หน้า

สภาวะเศรษฐกิจมหภาคเดือนมีนาคม ๒๕๖๑	๑
ข่าวสารเศรษฐกิจแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานในประเทศ	๒
ข่าวสารเศรษฐกิจแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานต่างประเทศ	๕
ราคาสินค้าแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานที่น่าสนใจ	๘
การค้าอุตสาหกรรมพื้นฐาน แร่และผลิตภัณฑ์จากแร่	๑๐
การค้าอัญมณีและเครื่องประดับของไทย	๑๑
Econ Focus : อัตราดอกเบี้ยนโยบายกับต้นทุนผู้ประกอบการ	๑๒
สาระน่ารู้ : โลหะหายาก : ทองคำแห่งศตวรรษที่ ๒๑	๑๕

กลุ่มวิเคราะห์สถานการณ์เศรษฐกิจ (ว.ศ.)
กองบริหารจัดการวัตถุดิบอุตสาหกรรม (กบว.)

ภาวะเศรษฐกิจมหภาคเดือนมีนาคม

๒๕๖๑

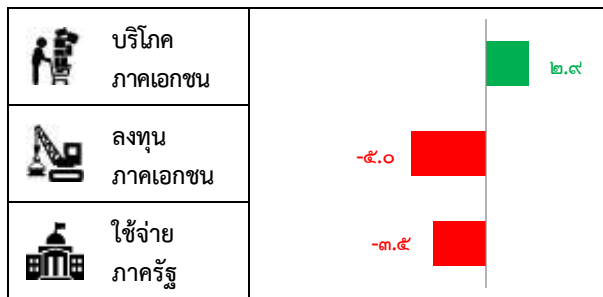
นางสาวรักเร่ เกลื่อนเมฆ

ภาพรวม

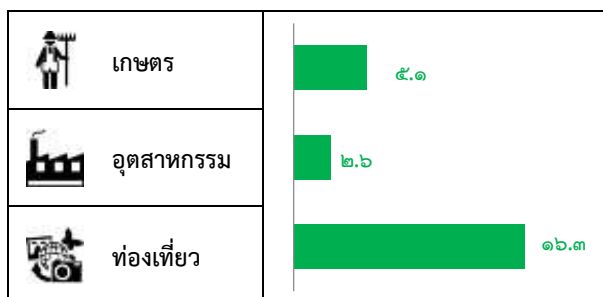
เศรษฐกิจไทยในเดือนมีนาคม ๒๕๖๑ ขยายตัวต่อเนื่อง จากการส่งออกสินค้าและภาคการท่องเที่ยวที่ขยายตัวดี สอดคล้องกับการขยายตัวของอุปสงค์ต่างประเทศ ด้านการบริโภคภาคเอกชนขยายตัวในเกือบทุกหมวดการใช้จ่าย ส่งผลให้การผลิตภาคอุตสาหกรรมขยายตัวสอดคล้องกัน สำหรับการลงทุนภาคเอกชนปรับลดลง เช่นเดียวกับการใช้จ่ายภาครัฐลดลงตามรายจ่ายลงทุน ขณะที่รายจ่ายประจำยังคงขยายตัว

อัตราเงินเฟ้อทั่วไปปรับเพิ่มขึ้น ตามราคาน้ำมันขายปลีกในประเทศ อัตราการว่างงานที่ปรับฤดูกาลลดลงเล็กน้อยจากเดือนก่อน ดุลบัญชีเดินสะพัดเกินดุลตามรายรับจากภาคการส่งออกและการท่องเที่ยว

การใช้จ่ายในประเทศ (% การเปลี่ยนแปลง)

การผลิต (% การเปลี่ยนแปลง)

การค้าระหว่างประเทศ (มูลค่า : ล้านบาท)

EXPORT ส่งออก	๖๙๗,๐๗๔
IMPORT นำเข้า	๖๖๖,๓๒๖
BALANCE ดุลการค้า	เกินดุล ๓๐,๗๔๘

อัตราแลกเปลี่ยน

\$ ดอลลาร์สหรัฐ	๓๑.๓๑ (อ่อนค่า)
£ ปอนด์สเตอร์ลิง	๔๔.๐๗ (อ่อนค่า)
€ ยูโรโซน	๓๘.๔๕ (แข็งค่า)
¥ เยน (ต่อ ๑๐๐ เยน)	๒๙.๑๑ (อ่อนค่า)
฿ ดอลลาร์บาท	๑๑๕.๘๔ (แข็งค่า)

อัตราเงินเฟ้อ (% การเปลี่ยนแปลง)

อัตราเงินเฟ้อทั่วไป	๑.๐๗ (เพิ่มขึ้น)
อัตราเงินเฟ้อพื้นฐาน	๐.๖๔ (เพิ่มขึ้น)

แหล่งข้อมูลอ้างอิง

- ธนาคารแห่งประเทศไทย
- กระทรวงพาณิชย์
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
- สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

ข่าวเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมพื้นฐานในประเทศ

โดย นายจรินทร์ ชลไพศาล

อก. เร่งขับเคลื่อนแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ เพื่อให้การพิจารณาอนุญาตเป็นไปตามกฎหมายแร่ฉบับใหม่

นายวิชณุ ทับเที่ยง อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เปิดเผยว่า กระทรวงอุตสาหกรรม (อก.) โดยกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมทรัพยากรธรณี ได้ดำเนินการร่วมกันภายใต้คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ (คนร.) จัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่แห่งชาติ (คนร.) จัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ตามลำดับขั้นตอนและกรอบระยะเวลาที่ได้ประกาศไว้ ซึ่งได้ดำเนินการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่เสร็จเรียบร้อยแล้วตั้งแต่วันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๐ ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนสุดท้ายในการนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ โดยล่าสุดคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้มีความเห็นให้ปรับปรุงรายละเอียดบางประการในแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่

ทั้งนี้ กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่จะร่วมกับกรมทรัพยากรธรณีและผู้ประกอบการเหมืองแร่ เร่งดำเนินการหรือทำความเข้าใจกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ในการนำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่เสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบโดยเร็ว เพื่อให้การพิจารณาอนุญาตหรือต่ออายุประทานบัตรสามารถดำเนินการได้ตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ไม่เป็นอุปสรรคต่อการประกอบการของภาคเอกชน และการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศในช่วงระยะเวลาเปลี่ยนผ่านขณะนี้

ที่มา : <http://www.dpim.go.th/>

วันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๖๑

อาเซียนโปแตชพาร์ทเนอร์ใหม่ คาดเริ่มมีผลผลิตปี ๒๕๖๔

นายสมัย ลีสกุล กรรมการและประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท อาเซียนโปแตชชัยภูมิ จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นผู้ได้รับประทานบัตรทำเหมืองแร่โพแทชที่อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ นับตั้งแต่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ เปิดเผยว่า ขณะนี้ทางบริษัทได้เจรจากับพาร์ทเนอร์รายใหม่ ๒ รายเพื่อเปิดโอกาสให้เข้ามาพัฒนาพื้นที่ในส่วนของเหมืองใต้ดิน และทำการฝึกอบรมรวมถึงทำการตลาด โดยรูปแบบอาจจะใช้แนวทางการดำเนินธุรกิจ และบริหารจัดการเหมืองทั้งบนดินและใต้ดิน โดยบริษัทต่างชาติและไทยถือหุ้นร่วมกัน ผลที่จะตามมาคือไทยจะได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีและองค์ความรู้ไปด้วย ภายใต้สัญญา ๕ ปี

นายสมัย เปิดเผยว่า ก่อนหน้านี้ บริษัทเจรจาและลงนามข้อตกลงความร่วมมือกับพาร์ทเนอร์ ๒ บริษัท ได้แก่ บริษัท BELARUSKALI สัญชาติเบลารุส และบริษัท EROCSPLAN สัญชาติเยอรมัน เพื่อให้เข้ามาช่วยทำการตลาดและดูแลการผลิต อย่างไรก็ตาม ที่ผ่านมาข้อตกลงทางธุรกิจกับบริษัท BELARUSKALI ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจไม่สามารถดำเนินการได้คล่องตัวในบางกรณี เช่น การออกแบงก์การันตี เป็นต้น

การเจรจาพาร์ทเนอร์ใหม่ดังกล่าวอาจจะส่งผลให้แผนทำเหมืองแร่โพแทชที่ จังหวัดชัยภูมิ ต้องเปลี่ยนหรืออาจต้องล่าช้ากว่ากำหนดออกไปเล็กน้อย จากเดิมเคยวางแผนการผลิตในปี ๒๕๖๑ โดยคาดว่าจะมีผลผลิต ๒ - ๓ แสนตัน ในปี ๒๕๖๔ และจะทยอยเพิ่มผลผลิตขึ้นไป จนเต็มกำลังการผลิต ๑.๒๓๕ ล้านตัน ภายใน ๔ ปี เมื่อครบ ๒๕ ปี จะผลิตปุ๋ยได้ ๑๗.๓๓ ล้านตัน ทั้งนี้ ปัจจุบันไทยมีความต้องการใช้ ๘ แสนตัน แต่ต้องนำเข้าจากแคนาดา รัสเซีย และเบลารุส

ที่มา : <https://www.prachachat.net/economy/news-140850> วันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๑

ส.อ.ท. หนุนใช้ถ่านหินผลิตไฟฟ้า ชี้นำพลังงานทดแทนไม่เสถียร

นายเจน นำชัยศิริ ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (ส.อ.ท.) เปิดเผยว่า ยังไม่สนับสนุนการใช้ไฟฟ้าจากพลังงานทดแทน โดยเฉพาะจากพลังงานแสงอาทิตย์ สำหรับการนำมาใช้ในภาคอุตสาหกรรม เนื่องจากในส่วนของการผลิตในโรงงานที่มีความต้องการใช้ไฟฟ้าตลอด ๒๔ ชั่วโมง พลังงานดังกล่าวยังไม่สามารถรองรับได้ เนื่องจากไม่มีความเสถียรและมีความไม่แน่นอนสูง ถึงแม้ว่าจะมีแบตเตอรี่กักเก็บพลังงานมาสำรองก็ตาม ทั้งนี้ เห็นว่าประเทศไทยยังต้องการไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงหลัก (Base load) ประมาณร้อยละ ๔๐ - ๕๐ หากไม่ใช้ถ่านหิน ก็คงต้องใช้ก๊าซธรรมชาติที่ปัจจุบันมีสัดส่วนการพึ่งพากว่าร้อยละ ๖๕ แล้ว

นายพรายพล คุ้มทรัพย์ อดีตผู้ช่วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน แสดงความเห็นว่าการใช้ก๊าซธรรมชาติผลิตไฟฟ้าเป็นทางเลือกที่อัดอั้น แต่ก็ยังเป็นเชื้อเพลิงหลักที่จะมาช่วยหากถ่านหินเกิดไม่ได้ แต่ปัจจุบันที่ไทยนำเข้ามาเยอะต่อไปก็คาดว่าจะมีราคาสูงขึ้นกว่านี้ ซึ่งรัฐบาลควรจะเร่งส่งเสริมให้มีการสำรวจและผลิตก๊าซธรรมชาติในประเทศให้มากขึ้น ทั้งบนบกและในดินเพื่อลดการพึ่งพาการนำเข้า

ที่มา : <http://www.ryt9.com/s/tpd/2808555>

วันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๑

สมาคมเหล็กทุนรัฐปรับปรุงกฎหมายคุ้มครองตลาด ชี้นำจำเป็นต้องป้องกันการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรม

นายวิกรม วัชรคุปต์ ประธานกลุ่มอุตสาหกรรมเหล็ก สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ได้ให้ความเห็นต่อการปรับปรุง พ.ร.บ. ตบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุนซึ่งสินค้าจากต่างประเทศ ว่าการปรับปรุงกฎหมายดังกล่าวเป็นการดำเนินการเพื่อให้การบังคับใช้กฎหมาย มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับสถานการณ์จริงในปัจจุบัน และชี้ให้เห็นว่ากฎหมายดังกล่าวมีการบังคับใช้ในหลายประเทศ ซึ่งยังไม่พบปัญหาการผูกขาดหรือการขาดแคลนสินค้าแต่อย่างใด

นายวิโรจน์ โรจน์วัฒนชัย ผู้อำนวยการสถาบันเหล็กและเหล็กกล้าแห่งประเทศไทย (ISIT) ให้ความเห็นว่า ปัจจุบันนี้ถึงแม้ว่าประเทศไทยมีการบังคับใช้มาตรการทางการค้ากับสินค้าเหล็กหลายรายการ แต่โดยปกติจะมีการยกเว้นการบังคับใช้สำหรับสินค้าเหล็กคุณภาพสูง ที่ไม่สามารถผลิตได้ในประเทศอยู่แล้ว รวมถึงยกเว้นให้กับการนำเข้าสินค้าเหล็กเข้ามาผลิตเพื่อส่งออกเพื่อประโยชน์ในการแข่งขันกับประเทศต่างๆ ในตลาดโลก จะเห็นได้จากการที่ไทยเป็นผู้นำเข้าสินค้าเหล็กเป็นอันดับที่ ๓ ของโลก นั้นหมายความว่า การบังคับใช้มาตรการทางการค้าไม่ได้ทำให้การแข่งขันอย่างเสรีหายไป แต่เป็นการจำกัดการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรมเท่านั้น

นายมนชัย เรืองศรีบุญกุลกิจ นายกสมาคมโลหะไทย แสดงความเห็นว่าการแก้ไขกฎหมายดังกล่าวสามารถสร้างประโยชน์ต่อประเทศชาติ และทำให้ผู้ผลิตและผู้บริโภคสามารถดำเนินธุรกิจร่วมกันต่อไปได้อย่างยั่งยืนและเป็นส่วนขับเคลื่อนเศรษฐกิจของชาติได้ น่าจะเป็นสิ่งที่ดีต่อทุกฝ่าย

ที่มา : <http://www.ryt9.com/s/nnd/2809265>

วันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๑

ทาทา สตีล กำไรพุ่งร้อยละ ๑๑๓ คาดยอดขายเหล็กเส้นก่อสร้างในประเทศครึ่งปีหลังขยายตัว

นายราจีฟ มังกัล กรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัท ทาทา สตีล (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) เปิดเผยว่า ในช่วงเดือนเมษายน ๒๕๖๐ - มีนาคม ๒๕๖๑ บริษัทมียอดขายสุทธิ ๒๒,๒๔๖ ล้านบาท จากปริมาณการขาย ๑.๒ ล้านตัน และมีกำไรสุทธิหลังหักภาษี ๔๕๕ ล้านบาท สูงกว่าปีก่อนถึงร้อยละ ๑๓๓ ซึ่งอยู่ที่ ๒๑๔ ล้านบาท

นายราจีฟ คาดว่า ความต้องการของเหล็กในประเทศไทยจะเพิ่มขึ้นในครึ่งหลังของปี ๒๕๖๑ โดยประเมินปริมาณการใช้เหล็กทรงยาวก่อสร้างภายในประเทศปีนี้จะอยู่ที่ราว ๕.๙ ล้านตัน หรือเติบโตร้อยละ ๕ จากปีก่อน เนื่องจากการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐหนุนช่วยกระตุ้นความต้องการ โดยเฉพาะในพื้นที่ภาคตะวันออก ซึ่งได้แก่ชลบุรี ระยอง จันทบุรี และตราด ซึ่งอยู่ในพื้นที่แผนระยะเร่งด่วนของโครงการ EEC

ทั้งนี้ ในปัจจุบันบริษัท ทาทา สตีล มีโรงงานในเครือ ๓ โรงงาน ซึ่งได้แก่ โรงงาน N.T.S. โรงงาน SISCO และโรงงาน SCSC ใน ๓ จังหวัด คือ จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง และจังหวัดสระบุรี ซึ่งแต่ละโรงงานมีศักยภาพชัดเจน และผลิตสินค้าแตกต่างกันตามความถนัด รวมกำลังการผลิตกว่า ๑.๗ ล้านตันต่อปี

ที่มา : <http://www.ryt9.com/s/prg/2818295>

วันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๑

SCG กำไรไตรมาสแรกหดตัว แต่เชื่อการลงทุนภาครัฐช่วยให้สามารถเติบโตทั้งปี ๒๕๖๑ ได้ตามเป้า

นายรุ่งโรจน์ รังสิโยภาส กรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัทปูนซิเมนต์ไทย หรือ SCG เปิดเผยว่า ในไตรมาสที่ ๑ ปี ๒๕๖๑ มีรายได้จากการขาย ๑๑๘,๒๕๐ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ ๒ มีกำไร ๑๒,๔๐๖ ล้านบาท ลดลงจากช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ ๒๙ เนื่องจากรายได้จากการขายของบริษัทย่อยและบริษัทร่วมในธุรกิจเคมีคอล

ลดลง เพราะได้รับผลกระทบจากปัจจัยเงินบาทแข็งค่าและต้นทุนวัตถุดิบที่สูงขึ้น ประกอบกับปีที่ผ่านมามีกำไรจากการขายเงินลงทุน

อย่างไรก็ตาม จากการปรับตัวและการลงทุนในต่างประเทศ รวมถึงการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐที่จะเป็นปัจจัยกระตุ้นความต้องการใช้ปูนซิเมนต์ในปริมาณที่สูงขึ้น ทำให้มั่นใจว่าปี ๒๕๖๑ ทั้งปี ธุรกิจในเครือ SCG จะยังสามารถเติบโตได้ประมาณร้อยละ ๕ - ๖ ตามเป้าหมายที่คาดไว้บนพื้นฐานเศรษฐกิจไทยปีนี้ที่คาดว่าจะเติบโตร้อยละ ๓.๙ - ๔.๐

ที่มา : <http://www.ryt9.com/s/nnd/2817347>

วันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๖๑

ช.การช่าง ตั้งเป้ากว้างงานก่อสร้างภาครัฐร้อยละ ๒๐-๓๐ เล็งเข้าร่วมก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานใน EEC

น.ส.สุภามาส ตริวิศวะเวทย์ กรรมการผู้จัดการใหญ่ บมจ. ช.การช่าง เปิดเผยว่า ในปี ๒๕๖๑ บริษัทคาดได้งานใหม่ราวร้อยละ ๒๐ - ๒๕ ของงานภาครัฐที่เป็นงานก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานที่จะออกมาประมาณราว ๓ - ๔ แสนล้านบาท โครงการเร่งด่วนของภาครัฐในปี ๒๕๖๑ จำนวน ๒๕๕๑ โครงการมีมูลค่ารวม ๒.๓๙ ล้านล้านบาท นอกจากนี้ บริษัทสนใจเข้าร่วมประมูลโครงการภาครัฐในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ที่มีการลงทุน ๕ ปีแรกใช้งบลงทุน ๑.๕ ล้านล้านบาท ไม่ว่าจะเป็นโครงการในรูปแบบ PPP หรือประมูลงานก่อสร้าง

น.ส.สุภามาส คาดว่าในปี ๒๕๖๑ บริษัทจะมีรายได้ราว ๓.๕ หมื่นล้านบาท และจะยังคงรักษารายได้รายขั้นต่ำในปีไว้ที่ระดับร้อยละ ๘

ที่มา : <http://www.ryt9.com/s/iq05/2818429>

วันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๑

อุตสาหกรรมเหมืองแร่ต่างประเทศ

โดย นางสาวกิตินันท์ อินมูล (pitinan@dpim.go.th)

แหล่งสำรองแร่ลิเทียมที่ใหญ่ที่สุดของโลกในอเมริกาใต้ ซึ่งอยู่ในพื้นที่หลักของ ชิลี โบลิเวีย และ อาร์เจนตินา

๓ จังหวัดในอาร์เจนตินา เข้าร่วมคณะกรรมการลิเทียม

จังหวัด Jujuy, Salta และ Catamarca ซึ่งเป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ทางตอนเหนือของอาร์เจนตินา ตัดสินใจที่จะเข้าร่วมในคณะกรรมการลิเทียม (Lithium Board) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการกำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัทเหมืองแร่ มีหน้าที่กำหนดหลักเกณฑ์ในการกำกับดูแลผลกระทบจากการทำเหมืองที่มีต่อสิ่งแวดล้อม การตรวจสอบคุณภาพน้ำ และการจัดการกากของเสียที่เป็นพิษ รวมถึงการกำหนดหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการออกใบอนุญาตการทำเหมืองแร่

ทั้งนี้ ชิลี โบลิเวีย และอาร์เจนตินา ต่างมีพื้นที่ประเทศอยู่ในพื้นที่ที่เรียกว่า สามเหลี่ยมลิเทียม (Lithium Triangle) โดยอาร์เจนตินามีพื้นที่ที่เป็นแหล่งสำรองลิเทียมประมาณ ๘๗๓,๐๐๐ เฮกเตอร์ ที่สามารถทำเหมืองแร่ลิเทียมได้ และมีโครงการลงทุนทำเหมืองแร่ลิเทียมกว่า ๕๓ โครงการ มูลค่าการลงทุนกว่า ๒ พันล้านเหรียญสหรัฐ คาดว่าจะมีการลงทุนเพิ่มขึ้นถึง ๗.๗ พันล้านเหรียญสหรัฐ ในปี ๒๐๒๒ หน่วยงานภาครัฐรายงานว่า การลงทุนทำเหมืองแร่ลิเทียมในจังหวัด Salta มีมูลค่าถึง ๔๐๐ ล้านเหรียญสหรัฐ ในขณะที่จังหวัด Jujuy และ Catamarca

จะมีการลงทุนมากถึง ๗๐๐ ล้านเหรียญสหรัฐ ภายในปี ๒๐๑๙

ที่มา: www.mining.com วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๑

เหมือง Sissingué ของ Perseus Mining

เหมืองแร่ทองคำแห่งใหม่ในไอวอรีโคสต์ ทำการผลิตเชิงพาณิชย์แล้ว

บริษัท Perseus Mining ได้ประกาศว่าการดำเนินงานเหมืองทองคำ Sissingué ซึ่งตั้งอยู่ทางตอนเหนือของไอวอรีโคสต์ เป็นไปตามกำหนดเวลาและขณะนี้เหมืองได้เริ่มทำการผลิตแร่ทองคำในเชิงพาณิชย์แล้ว โดยเหมือง Sissingué ตั้งอยู่ทางตอนใต้ของเหมืองทองคำ Morila และทางตะวันตกเฉียงเหนือของแหล่งสำรอง Tongon มีการประมาณการว่าเหมือง Sissingué จะสามารถผลิตทองคำได้ ๓๕๘,๐๐๐ ออนซ์ ภายในระยะเวลาการทำเหมือง ๕ ปี

ที่มา: www.mining.com วันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๑

ซิมบับเวเปลี่ยนกฎหมายใหม่ในการทำเหมืองเพชรและแพลทินัม

รัฐบาลใหม่ของซิมบับเวได้ปรับเปลี่ยนกฎหมายเพื่อส่งเสริมและเพิ่มขีดความสามารถในการเป็นเจ้าของเหมืองเพชรและแพลทินัม เพื่อดึงดูดการลงทุนต่างประเทศให้เข้ามาลงทุนเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศที่ซบเซา โดยกฎหมายใหม่ได้จำกัดสิทธิ์ความเป็นเจ้าของให้รัฐมีสิทธิ์ในการดำเนินการเพียงเหมืองเพชรและแพลทินัมเท่านั้น ไม่สามารถเข้าไปดำเนินการการทำเหมืองแร่อื่น ๆ ได้เหมือน

ที่ผ่านมา เพื่อเป็นการเพิ่มความโปร่งใสในการดำเนินธุรกิจ ในภาคเหมืองแร่ ซึ่งซับซ้อน เป็นประเทศที่มีแหล่งสำรอง แร่พลทินัมที่ใหญ่มากเป็นอันดับสองของโลก ทั้งนี้ รัฐบาลมี นโยบายเชิญชวนให้บริษัทเหมืองแร่รายใหญ่ เช่น Anglo American Platinum , Impala Platinum และ Sibanye – Stillwater โอนกรรมสิทธิ์ในการดำเนินการ เหมืองให้แก่ผู้ประกอบการท้องถิ่น

ที่มา: www.mining.com วันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๑

เพชรคุณภาพสูงที่นิวาตุต

บริษัท North Arrow Minerals ได้รายงาน ตัวอย่างเพชรที่ขุดได้จากโครงการ Naujaat Diamond ซึ่ง ตั้งอยู่ทางตอนเหนือของเมือง Naujaat ประมาณ ๙ กิโลเมตร ว่า ตัวอย่างเพชรที่ขุดได้มีขนาด ๐.๔๒๕ มิลลิเมตร น้ำหนัก ๐.๒๕ กะรัต ซึ่งนาย Kenneth Armstrong ประธานบริหารบริษัท ได้กล่าวว่า ในพื้นที่ แหล่งแร่แห่งนี้ได้ถูกประเมินว่าจะสามารถขุดพบเพชร ประมาณ ๓๐ – ๕๐ กะรัต จากหินคิมเบอร์ไลต์ ๑,๐๐๐ พันตัน โดยบริษัทไม่ได้คาดหวังว่าจะค้นพบแหล่งเพชร ขนาดใหญ่ที่มีปริมาณมากเท่านั้น แต่บริษัทมุ่งที่จะหาแหล่ง เพชรที่มีคุณภาพสูง โดยเพชรที่ขุดพบมีสีและลักษณะที่ เป็นเอกลักษณ์ ทำให้บริษัทสนใจที่จะประเมินความคุ้มค่า ในการดำเนินโครงการนี้ต่อไปหากพื้นที่โครงการนี้มีปริมาณ เพชรมากพอและคุ้มค่าในการลงทุน

ที่มา: www.mining.com วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๑

โบลิเวียทำสัญญาลงทุนในลิเทียมร่วมกับ ACI Systems

โบลิเวียเข้าสู่ตลาดการผลิตแบตเตอรี่ลิเทียมด้วย การลงทุนร่วมกันบริษัท ACI Systems GmbH ของ เยอรมนี โดยใช้เงินลงทุน ๑.๓ พันล้านเหรียญสหรัฐฯ

นาย Juan Carlos Montenegro ผู้บริหาร บริษัท Bolivian Lithium Deposits (YLB) กล่าวว่า บริษัท ACI ของเยอรมนี ได้ทำการเลือกหุ้นส่วนที่มีความเข้มแข็งซึ่งโบลิเวีย เป็นหนึ่งในประเทศที่มีพื้นที่ในสามเหลี่ยมลิเทียม ทั้งนี้ การลงนามในข้อตกลงจะเกิดขึ้นในเร็ว ๆ นี้ เพื่อให้สามารถ เริ่มผลิตได้ภายใน ๑๘ เดือน

ที่มา: www.mining.com วันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๖๑

ประธานาธิบดีเปรูก้าวสนับสนุนการทำเหมืองอย่าง ยั่งยืน

นาย Martin Vizcarra ประธานาธิบดีคนใหม่ของ เปรู กล่าวระหว่างการเดินทางเยือนแคว้นปูโน (Puno) ซึ่ง อยู่ทางตะวันออกเฉียงใต้ของเปรูว่า พร้อมให้การสนับสนุน การพัฒนาการทำเหมืองแร่ภายในประเทศควบคู่ไปกับการ ดำเนินการด้วยความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ Puno ได้รับผลกระทบจากการทำเหมืองแร่ที่ผิด กฎหมายด้านสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่

ประธานาธิบดี ได้กล่าวอธิบายถึงการพัฒนาการ ทำเหมืองในมุมมองของเขาว่า การทำเหมืองจะช่วย ยกระดับคุณภาพชีวิตของคนชุมชนให้ดีขึ้น ในขณะเดียวกัน ก็ให้ความสำคัญในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมควบคู่กันไปด้วย โดยการทำเหมืองต้องไม่กระทบต่อภาคการเกษตร ความ หลากหลายทางชีวภาพ และไม่กระทบต่อแหล่งน้ำ โดย รัฐบาลจะต่อต้านการทำเหมืองแร่ผิดกฎหมายที่สร้างความ เสียหายต่อสภาพแวดล้อม และไม่สร้างประโยชน์ให้แก่ ชุมชนโดยรอบบริเวณเหมือง ทั้งนี้ กระทรวงพลังงานและ เหมืองแร่ของเปรู กำลังอยู่ระหว่างร่างยุทธศาสตร์หรือ กฎหมายในการจัดการกับผู้ทำเหมืองผิดกฎหมาย เพื่อหยุด ปัญหาผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น

ที่มา: www.mining.com วันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๖๑

ผู้ผลิตแร่ निकเกิลรายใหญ่ในฟิลิปปินส์ยืนยันที่จะส่งออก นิกเกิลตามแผนเดิม

บริษัท Nickel Asia Corporation ผู้ผลิตนิกเกิลรายใหญ่ของฟิลิปปินส์กล่าวถึงแผนการส่งออกแร่ निकเกิลในปี ๒๐๑๘ ว่า บริษัทจะยังคงไม่เปลี่ยนแปลงแผนการส่งออกแร่ निकเกิล แม้ว่ารัฐบาลฟิลิปปินส์มีแผนที่จะจำกัดพื้นที่การทำเหมือง โดยบริษัทจะยังคงส่งออกแร่ निकเกิลทางเรือกว่า ๒๐ ล้านตันภายในปีนี้ เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้วร้อยละ ๑๓ ปริมาณสำรองแร่ในเหมืองทั้งสี่เหมืองของบริษัทยังคงมีอยู่ในพื้นที่ส่วนลึกของเหมือง ดังนั้นการจำกัดพื้นที่การทำเหมืองจึงไม่ส่งผลกระทบต่อปริมาณการผลิตของบริษัท

ตามแผนของรัฐบาลฟิลิปปินส์ เหมืองที่ผลิตแร่ निकเกิลได้ถึง ๑ ล้านตันต่อปี จะได้รับอนุญาตให้มีการทำเหมืองในพื้นที่ ๕๐ เฮกเตอร์ ได้ตลอดเวลา และจะเพิ่มพื้นที่การทำเหมืองเป็น ๑๐๐ เฮกเตอร์สำหรับเหมืองที่ผลิต निकเกิลได้ ๙ ล้านตันขึ้นไป สำหรับเหมืองที่มีโรงแต่งแร่ จะได้รับอนุญาตให้ทำเหมืองได้ในพื้นที่ ๑๖๒ เฮกเตอร์ และบริษัทจะต้องทำการฟื้นฟูพื้นที่ป่าที่ผ่านการทำเหมืองตามที่ได้รับอนุญาตก่อนที่จะทำการขออนุญาตทำเหมืองในพื้นที่ใหม่ ทั้งนี้ บริษัท Nickel Asia Corp ถือหุ้นใหญ่โดยบริษัท Sumitomo Metal Mining ของญี่ปุ่น มีพื้นที่การทำเหมืองครอบคลุมกว่า ๕,๐๐๐ เฮกเตอร์ เหมืองที่เล็กที่สุดมีพื้นที่ประมาณ ๗๐๐ เฮกเตอร์ มีโรงแต่งแร่ निकเกิล ๒ แห่งในฟิลิปปินส์

ที่มา: www.mining.com วันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๑

ผลผลิตนิกเกิลและโคบอลต์จะเพิ่มขึ้นกว่า ๕๐,๐๐๐ ตัน ในคิวบา

คิวบา คาดการณ์ว่าผลผลิตนิกเกิลและโคบอลต์จะเพิ่มขึ้น ๕๐,๐๐๐ ตันภายในปีนี้ ในขณะที่ราคาก็สูงขึ้นด้วย นิกเกิลเป็นแร่ส่งออกที่สำคัญที่สร้างรายได้ให้กับคิวบา แต่รายได้ของประเทศจากการส่งออกนิกเกิลในปีที่ผ่านมาได้รับผลกระทบจากการผลิตและราคาที่ลดลง รัฐบาลคาดการณ์ว่าจะมีผลผลิตแร่ निकเกิลออกสู่ตลาดประมาณ ๕๔,๕๐๐ ตัน แต่ปริมาณที่ผลิตได้จริงได้ต่ำกว่า ๕๐,๐๐๐ ตัน ซึ่งต่ำที่สุดในรอบ ๑๐ ปี

สำหรับในปี ๒๐๑๘ คิวบาคาดว่าจะผลิตนิกเกิลและโคบอลต์ได้มากกว่า ๕๐,๐๐๐ ตัน โดยโรงแต่งแร่ Che Guevara ที่เมือง Moa มีแผนที่จะผลิต ๑๙,๐๐๐ ตันในปี นี้ รวมถึงโรงแต่งแร่ Sherritt และ Pedro Soto Alba มีแผนที่จะผลิต ๓๑,๕๐๐ ตัน และ ๓๒,๕๐๐ ตัน ตามลำดับ ทั้งนี้ในช่วงปี ๒๐๐๐ – ๒๐๑๐ คิวบามีผลผลิตนิกเกิลและโคบอลต์เฉลี่ยปีละ ๗๔,๐๐๐ ตัน แต่ในปี ๒๐๑๒ โรงแต่งแร่ Che Guevara ได้รับความเสียหายจากพายุเฮอริเคนทำให้ต้องหยุดการผลิตไป

ที่มา: www.mining.com วันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๑

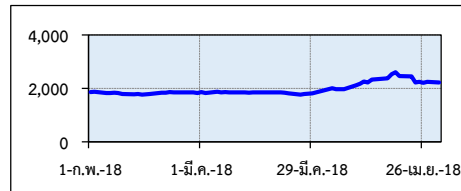
ราคาสินค้าแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานที่น่าสนใจ

โดย นางสาวรักเร่ เกื่อนเมฆ

Non-Ferrous Metals (source: www.lme.com)

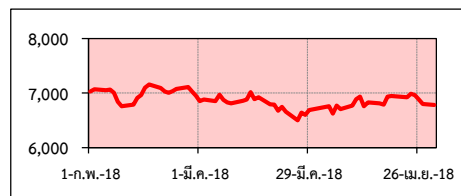
อะลูมิเนียม

(Primary Aluminium)

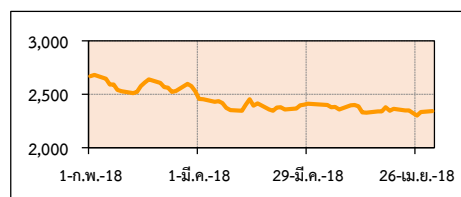
USD/Ton	มี.ค.61	เม.ย.61
ราคาเฉลี่ยทั้งเดือน	2,075.81	2,245.80
ราคาสูงสุด	2,143.00	2,600.00
ราคาต่ำสุด	1,996.50	1,966.50

ทองแดง (Copper)

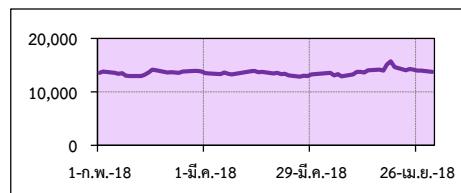
USD/Ton	มี.ค.61	เม.ย.61
ราคาเฉลี่ยทั้งเดือน	6,795.25	6,838.07
ราคาสูงสุด	7,014.75	6,986.50
ราคาต่ำสุด	6,499.50	6,624.50

ตะกั่ว (Lead)

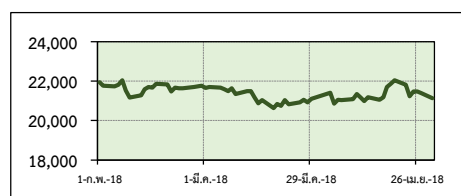
USD/Ton	มี.ค.61	เม.ย.61
ราคาเฉลี่ยทั้งเดือน	2,396.45	2,356.96
ราคาสูงสุด	2,457.50	2,400.50
ราคาต่ำสุด	2,345.25	2,300.25

นิกเกิล (Nickel)

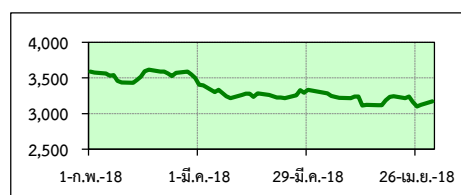
USD/Ton	มี.ค.61	เม.ย.61
ราคาเฉลี่ยทั้งเดือน	13,399.76	13,930.75
ราคาสูงสุด	13,920.00	15,705.00
ราคาต่ำสุด	12,842.50	12,887.50

ดีบุก (Tin)

USD/Ton	มี.ค.61	เม.ย.61
ราคาเฉลี่ยทั้งเดือน	21,202.98	21,328.38
ราคาสูงสุด	21,700.00	22,047.50
ราคาต่ำสุด	20,127.50	20,857.50

สังกะสี (Zinc)

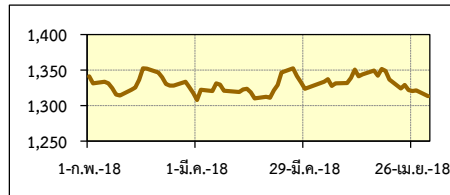

USD/Ton	มี.ค.61	เม.ย.61
ราคาเฉลี่ยทั้งเดือน	3,280.03	3,190.48
ราคาสูงสุด	3,404.50	3,284.25
ราคาต่ำสุด	3,213.00	3,097.50

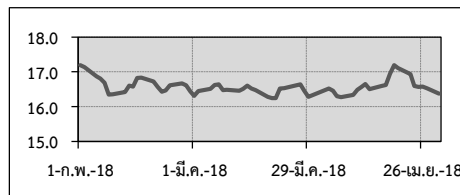
Precious Metals (source: www.kitco.com)

ทองคำ (Gold)

USD/Troy Oz	มี.ค.61	เม.ย.61
ราคาเฉลี่ยทั้งเดือน	1,324.66	1,334.74
ราคาสูงสุด	1,352.40	1,351.45
ราคาต่ำสุด	1,307.75	1,313.20

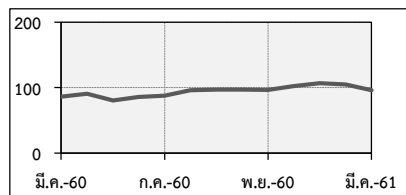
เงิน (Silver)

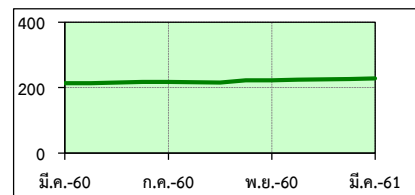
USD/Troy Oz	มี.ค.61	เม.ย.61
ราคาเฉลี่ยทั้งเดือน	16.47	16.61
ราคาสูงสุด	16.61	17.20
ราคาต่ำสุด	16.32	16.28

Others (source: www.indexmundi.com, www.gtis.com)

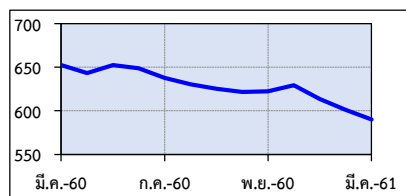
ถ่านหิน (Coal)

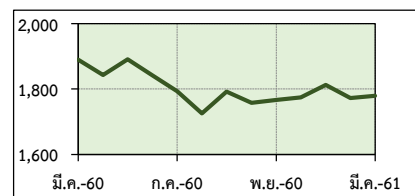
โพแทสเซียมคลอไรด์ (Potassium Chloride)

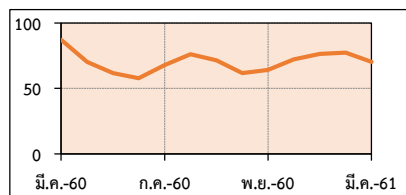
ยิปซัม (Gypsum)

พอร์ตแลนด์ซีเมนต์ (Portland Cement)

แร่เหล็ก (Iron Ore)

การค้าอุตสาหกรรมพื้นฐาน แร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ ประจำเดือนเมษายน ๒๕๖๑

นายกุลศ ภูวณรัตน์กุล

การส่งออก

สินค้าอุตสาหกรรมพื้นฐาน สินค้าแร่และผลิตภัณฑ์ (Mining Product)	มูลค่าการส่งออก (ล้านบาท) (Export Values)
เหล็ก เหล็กกล้า และผลิตภัณฑ์	๑๗,๗๑๓.๑๙
ผลิตภัณฑ์เซรามิก	๑,๘๒๖.๐๖
ปูนซีเมนต์	๑,๘๒๒.๗๓
แก้วและกระจก	๑,๕๗๔.๕๓
ยิปซัม	๕๒๑.๔๘
เฟลด์สปาร์	๘๑.๙๕
แปรรูป	๑๐.๒๔
ฟลูออสปาร์	๒๔.๖๓
อื่นๆ	๗๔.๘๖
รวม	๒๓,๖๔๙.๖๗

เทียบกับเดือนเดียวกัน ของปีก่อน (ร้อยละ) (YOY)	เทียบกับเดือนที่ผ่านมา (ร้อยละ) (MOM)
- ๓.๕๖	๒๑.๗๗
- ๐.๓๔	๑๓.๙๕
- ๐.๔๔	๑๒.๘๙
- ๕.๐๙	- ๑.๒๕
- ๘.๒๗	๖.๘๑
๕๒.๒๐	- ๐.๕๕
- ๔๘.๒๑	๐.๒๐
๘๐.๘๙	๒๘.๐๑
๒.๖๖	๑๗.๙๑
- ๓.๑๕	๑๘.๑๒

การนำเข้า

สินค้าอุตสาหกรรมพื้นฐาน สินค้าแร่และผลิตภัณฑ์ (Mining Product)	มูลค่าการนำเข้า (ล้านบาท) (Import Values)
เหล็ก เหล็กกล้า และผลิตภัณฑ์	๓๔,๐๘๓.๐๔
สินแร่โลหะอื่น ๆ เศษโลหะและผลิตภัณฑ์*	๒๖,๓๖๓.๒๘
ผลิตภัณฑ์โลหะ**	๑๐,๕๒๒.๑๗
ถ่านหิน	๔,๐๔๔.๒๗
แก้วและกระจก	๒,๒๔๒.๙๘
แร่และผลิตภัณฑ์จากแร่***	๑,๐๔๕.๘๗
ผลิตภัณฑ์เซรามิก	๖๔๙.๑๘
ปูนซีเมนต์ (อะลูมินัสซีเมนต์)	๕๙๙.๓๕
อื่นๆ	๒๖๕.๓๗
รวม	๗๙,๘๑๕.๕๑
ดุลการค้า	- ๕๖,๑๖๕.๘๔

เทียบกับเดือนเดียวกัน ของปีก่อน (ร้อยละ) (YOY)	เทียบกับเดือนที่ผ่านมา (ร้อยละ) (MOM)
- ๗.๕๗	๑.๒๙
- ๓.๔๖	๕.๖๒
- ๘.๐๖	- ๒.๘๒
- ๒๒.๐๐	๐.๐๑
- ๑๒.๗๒	๐.๐๓
- ๐.๘๗	- ๒.๘๔
- ๒๔.๗๑	- ๒๔.๕๗
๒๕.๗๓	๑๒.๕๘
- ๑๔.๕๒	- ๐.๕๘
- ๗.๒๙	๑.๗๓
- ๘.๙๓	- ๓.๘๙

* ประกอบด้วย ทองแดง อะลูมิเนียม ดีบุก สังกะสี ไนโอเบียม แทนทาลัม และอื่น ๆ

** ประกอบด้วย ผลิตภัณฑ์ที่ทำด้วยเหล็ก ทองแดง อะลูมิเนียม โลหะสามัญ

*** ประกอบด้วย แร่หินอ่อนและหินแกรนิต เคโอลินและดินที่ใช้ในอุตสาหกรรม แอสเบสทอส และผลิตภัณฑ์จากแร่อื่น

อ้างอิง : รายงานสถิติการค้าไทย,กระทรวงพาณิชย์ <http://www2.ops3.moc.go.th>

การค้าอัญมณีและเครื่องประดับของไทย
ระหว่างเดือนมกราคม ปี ๒๕๖๐ ถึง มีนาคม ปี ๒๕๖๑

นางสาวมยุรี ปาลวงศ์

การส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับของไทย ระหว่างเดือน มกราคม ปี 2560 ถึง มีนาคม 2561				การนำเข้าอัญมณีและเครื่องประดับของไทย ระหว่างเดือน มกราคม ปี 2560 ถึง มีนาคม ปี 2561		
ประเภท อัญมณีและ เครื่องประดับ	ปี 2560 มูลค่า (พันบาท)	ปี 2561 มูลค่า (พันบาท)	เปลี่ยน แปลง %	ปี 2560 มูลค่า (พันบาท)	ปี 2561 มูลค่า (พันบาท)	เปลี่ยน แปลง %
ไข่มุก	120,307	83,335	-30.73	210,582	216,012	2.58
เพชร	15,342,491	14,682,871	-4.3	17,201,217	18,609,038	8.18
รัตนชาติ และกึ่ง รัตนชาติ	14,001,276	12,772,110	-8.78	5,537,176	5,609,041	1.30
อัญมณีสังเคราะห์	740,793	572,387	-22.73	1,129,586	796,911	-29.45
ฝุ่นหรือผงของรัตน ชาติหรือกึ่งรัตนชาติ	1,728	710	-58.94	72,851	87,206	19.70
โลหะเงิน	687,333	110,213	-83.97	4,922,371	4,482,594	-8.93
โลหะสามัญที่หุ้มติด ด้วยเงิน	20	238	1,103.67	1,806	4,273	136.57
ทองคำ	60,102,576	36,908,645	-38.59	87,507,630	95,209,091	8.80
โลหะสามัญที่หุ้มติด ด้วยทองคำ	43	1,923	4,373.04	184	87	-52.73
โลหะแพลทินัม	26,699	13,307	-50.16	428,538	453,274	5.77
โลหะสามัญเงิน หรือ ทองคำ ที่หุ้มติดด้วย แพลทินัม	917	2,179	137.74	8	211	2,365.93
เศษหรือของที่ใช้ไม่ ได้ทำด้วยโลหะมีค่า	954,348	948,402	-0.62	2,923	318,517	10,797.47
เครื่องประดับแท้	35,715,592	33,601,617	-5.92	6,937,293	7,864,825	13.37
เครื่องทองหรือ เครื่องเงิน	38,696	36,170	-6.53	12,248	13,009	6.21
ของอื่นๆ ทำหรือหุ้ม ติดด้วยโลหะมีค่า	29,218	98,574	237.37	992,189	3,356,481	238.29
ของทำด้วยไข่มุก และรัตนชาติ	194,566	334,820	72.09	92,326	129,262	40.01
เครื่องประดับเทียม	2,788,962	2,999,339	7.54	549,600	564,636	2.74
เหรียญกษาปณ์	19,925	26,632	33.66	11,160	558,405	1,903.80
รวมทั้งสิ้น	130,765,490	103,193,472	-21.09	125,609,688	138,272,873	10.08

ที่มา : สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ โดยความร่วมมือของกรมศุลกากร
ปรับปรุงจาก <https://infocenter.git.or.th/ReportTrading.aspx>

econ FOCUS

อัตราดอกเบี้ยนโยบายกับต้นทุนของผู้ประกอบการ

บุญญวัฒน์ ขุนอินทร์

การประกอบธุรกิจจำเป็นต้องใช้เงินทุนตั้งแต่เริ่มต้นกิจการ เช่น การซื้อหรือเช่าอาคารสำนักงาน หรือ การลงทุนซื้อเครื่องจักร ตลอดจนใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนในระหว่างดำเนินกิจการ อัตราดอกเบี้ยจึงมีความเกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจอยู่เสมอ เนื่องจากอัตราดอกเบี้ยเป็นต้นทุนในการกู้ยืมเงินของธุรกิจ ซึ่งจะต้องจ่ายเป็นผลตอบแทนคืนให้กับผู้ให้กู้ หรือสถาบันการเงิน ดังนั้นเมื่ออัตราดอกเบี้ยเปลี่ยนแปลง ต้นทุนทางการเงินของธุรกิจจึงเปลี่ยนไปด้วย แล้วอัตราดอกเบี้ยเปลี่ยนแปลงได้อย่างไร?

อัตราดอกเบี้ยของสถาบันการเงินจะอ้างอิงจากอัตราดอกเบี้ยในตลาดเงิน ซึ่งเป็นผลมาจากการดำเนินนโยบายการเงินของธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) โดยการปรับเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยนโยบายให้เหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจการเงินของประเทศ

๑. อัตราดอกเบี้ยนโยบาย

อัตราดอกเบี้ยนโยบาย ถือเป็นเครื่องมือหลักในการดำเนินนโยบายการเงินภายใต้กรอบเป้าหมายอัตราเงินเฟ้อของ ธปท. โดยจะปรับเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยนโยบายตามมติของคณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.)^๑ ซึ่งมีหน้าที่พิจารณาและกำหนดอัตราดอกเบี้ยนโยบายว่าควรเป็นเท่าใดจึงจะเหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจการเงินของประเทศ

การดำเนินนโยบายการเงินเพื่อควบคุมอัตราเงินเฟ้อพื้นฐานเป็นกระบวนการที่ต้องใช้ระยะเวลาประมาณ ๑-๒ ปี นับตั้งแต่ กนง. ประกาศปรับเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยนโยบาย โดยจะส่งผลกระทบผ่านกลไกในระบบการเงินใน ๕ ช่องทาง

ได้แก่ ช่องทางอัตราดอกเบี้ย ช่องทางราคาสินทรัพย์ ช่องทางอัตราแลกเปลี่ยน ช่องทางสินเชื่อ และช่องทางการคาดการณ์

การส่งผ่านนโยบายการเงินภายใต้ช่องทางเหล่านี้จะขยายวงกว้างไปสู่การเปลี่ยนแปลงของการใช้จ่ายและการลงทุนในระบบเศรษฐกิจและจะส่งผลกระทบต่อปริมาณการผลิตและอัตราเงินเฟ้อในที่สุด ตัวอย่างเช่น เมื่อ ธปท. ใช้ นโยบายการเงินแบบเข้มงวดโดยการขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายเพื่อให้อัตราเงินเฟ้อชะลอตัวลง การขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายจะส่งผลผ่านช่องทางต่าง ๆ ดังนี้

(๑) ช่องทางอัตราดอกเบี้ย จะทำให้อัตราดอกเบี้ยในตลาดเงินเพิ่มขึ้น ต้นทุนของการบริโภคและลงทุนจะเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ประชาชนต้องการบริโภคและลงทุนลดลง

(๒) ช่องทางราคาสินทรัพย์ จะทำให้อัตราดอกเบี้ยในตลาดเงินเพิ่มขึ้น ประชาชนจะออมโดยฝากเงินมากขึ้น ส่งผลให้ราคาสินทรัพย์ในรูปแบบอื่นจะลดลง

(๓) ช่องทางอัตราแลกเปลี่ยน จะทำให้ส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยในประเทศกับต่างประเทศเพิ่มขึ้นและเกิดการไหลเข้าของเงินทุน ค่าเงินบาทจะแข็งค่าขึ้น ส่งผลให้การส่งออกลดลงและการนำเข้าเพิ่มขึ้น

(๔) ช่องทางสินเชื่อ จะทำให้อัตราดอกเบี้ยในตลาดเงินเพิ่มขึ้น ภาระหนี้จะเพิ่มขึ้นและฐานะการเงินจะอ่อนแอ ลง ส่งผลให้ธนาคารปล่อยสินเชื่อให้ภาคธุรกิจน้อยลง

(๕) ช่องทางการคาดการณ์ จะทำให้ประชาชนกังวลว่าภาวะเศรษฐกิจจะอ่อนแอกว่าที่เคยคาดการณ์ไว้ ส่งผลให้การบริโภคและการลงทุนลดลง

ทั้งนี้ สุดท้ายแล้วผลที่เกิดขึ้นจากช่องทางทั้ง ๕ จะทำให้อัตราเงินเฟ้อชะลอตัวลง ส่งผลให้อัตราเงินเฟ้อชะลอตัวลงในที่สุด

๒. อัตราดอกเบี้ยนโยบายกับอัตราเงินเฟ้อ

นับตั้งแต่ ธปท. ประกาศใช้นโยบายการเงินภายใต้กรอบเป้าหมายเงินเฟ้อแบบยืดหยุ่นเมื่อปี ๒๕๔๓ โดยใช้ อัตราเงินเฟ้อพื้นฐาน (Core Inflation)^๒ เฉลี่ยรายไตรมาส

^๑ เป็นคณะกรรมการที่ ธปท. แต่งตั้งขึ้น ประกอบด้วย ผู้บริหารของ ธปท. ๓ ท่าน และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ๔ ท่าน

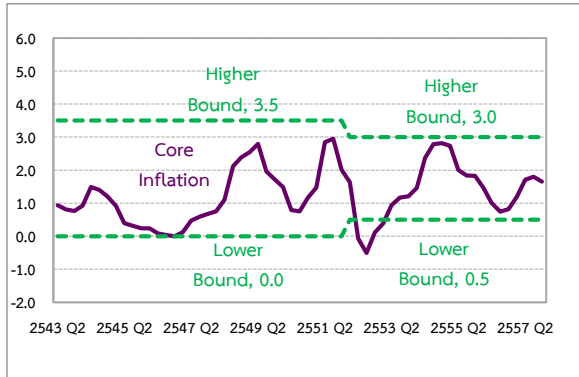
^๒ คือ อัตราการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภคพื้นฐาน (Core Consumer Price Index: Core CPI) ซึ่งเป็นดัชนีราคาที่ยก

ราคาสินค้าในหมวดอาหารสดและพลังงานออก เนื่องจากราคาสินค้าในกลุ่มดังกล่าวมีความผันผวนมากในระยะสั้น ซึ่งเกิดจากปัจจัยที่อยู่นอกเหนือความสามารถในการควบคุมของนโยบายการเงิน

เป็นเป้าหมาย ทำให้ส่วนใหญ่แล้วอัตราเงินเฟ้อเคลื่อนไหว
อยู่ภายในกรอบเป้าหมายมาโดยตลอด (ภาพที่ ๑)

ภาพที่ ๑ อัตราเงินเฟ้อพื้นฐานรายไตรมาสและกรอบเป้าหมาย
(ไตรมาสที่ ๒/๒๕๔๓ – ไตรมาสที่ ๔/๒๕๕๗)

ที่มา : คำนวณจากอัตราเงินเฟ้อพื้นฐานรายเดือนของสำนักงาน
นโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์

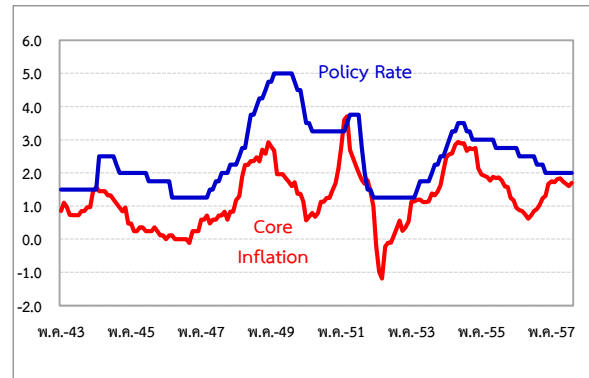
อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันการดำเนินนโยบายการเงิน
ภายใต้กรอบเป้าหมายเงินเฟ้อแบบยืดหยุ่นมีความท้าทาย
มากขึ้น จากความผันผวนของเศรษฐกิจโลกส่งผลให้การฟื้นตัว
ของเศรษฐกิจไทยมีความไม่แน่นอนสูงและการประมาณการ
อัตราเงินเฟ้อทำได้ยากขึ้น ธปท. จึงกำหนดเป้าหมายเงินเฟ้อ
ให้มีช่วงความยืดหยุ่นและกำหนดเป้าหมายระยะปานกลาง
เพื่อช่วยให้กรอบเป้าหมายนโยบายการเงินมีความยืดหยุ่น
มากขึ้น และได้เปลี่ยนแนวคิดไปใช้อัตราเงินเฟ้อทั่วไป
(Headline Inflation)^๓ เป็นเป้าหมาย เนื่องจากประชาชน
สามารถเข้าใจได้ง่าย ค่อนข้าง เพราะเวลาประชาชนพิจารณาถึง
ค่าครองชีพต่าง ๆ ก็มักพิจารณาถึงเงินเฟ้อทั่วไป ไม่ใช่เงินเฟ้อ
พื้นฐาน โดยกำหนดกรอบเป้าหมายเงินเฟ้อทั่วไปเฉลี่ยทั้งปี
ไว้ที่ช่วงเป้าหมายร้อยละ ๒.๕±๑.๕ ต่อปี (หรือร้อยละ ๑-๔)

ผลของการดำเนินนโยบายการเงินในช่วงปี ๒๕๔๓-
๒๕๕๗ พบว่าอัตราดอกเบี้ยนโยบายและอัตราเงินเฟ้อ
พื้นฐานมีลักษณะความสัมพันธ์ในรูปแบบหนึ่ง คือ ช่วงที่
ภาวะเศรษฐกิจมีอัตราเงินเฟ้อต่ำ ธปท. จะลดอัตราดอกเบี้ย
นโยบายเพื่อกระตุ้นให้เกิดกิจกรรมทางเศรษฐกิจมากขึ้น

^๓ คือ อัตราการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภค (Consumer Price Index: CPI) ซึ่งเป็นดัชนีราคาของสินค้าและบริการที่บริโภค
โดยทั่วไป ซึ่งคำนวณจากทุกหมวดสินค้าและบริการ

ในทางตรงกันข้ามเมื่อภาวะเศรษฐกิจร้อนแรงเกินไปจนเกิด
แรงกดดันให้อัตราเงินเฟ้อสูงขึ้น ธปท. จะขึ้นอัตราดอกเบี้ย
เพื่อลดความร้อนแรงของภาวะเศรษฐกิจ (ภาพที่ ๒)

ภาพที่ ๒ อัตราดอกเบี้ยนโยบายและอัตราเงินเฟ้อพื้นฐานรายเดือน
(พ.ค. ๒๕๔๓ – ธ.ค. ๒๕๕๗)

ที่มา : ธปท. และสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวง
พาณิชย์

สำหรับผลของการดำเนินนโยบายการเงินในช่วงปี
๒๕๕๘-๒๕๖๐ พบว่านับตั้งแต่วันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๘ ธปท.
คงอัตราดอกเบี้ยนโยบายไว้ที่ร้อยละ ๑.๕ มาโดยตลอดจนถึง
ปัจจุบัน (เมษายน ๒๕๖๑) ส่วนอัตราเงินเฟ้อทั่วไปเฉลี่ยทั้งปี
เท่ากับติดลบร้อยละ ๐.๙ ในปี ๒๕๕๘, ร้อยละ ๐.๑๙ ในปี
๒๕๕๙ และร้อยละ ๐.๖๖ ในปี ๒๕๖๐ ตามลำดับ ซึ่งต่ำกว่า
ขอบล่างของเป้าหมายที่กำหนดไว้ที่ร้อยละ ๑ ทำให้ ธปท.
และ กนง. ต้องสื่อสารให้ประชาชนได้รับทราบและทำความเข้าใจ
เกี่ยวกับสถานการณ์ของเงินเฟ้อ โดยเฉพาะกรณีที่
อัตราเงินเฟ้อทั่วไปอยู่นอกกรอบเป้าหมาย เช่น การชี้แจงถึง
สาเหตุที่อัตราเงินเฟ้อต่ำกว่ากรอบเป้าหมาย ว่าเกิดจากการ
ลดลงของราคาน้ำมัน การชะลอตัวของราคาอาหารสด

๓. อัตราดอกเบี้ยเงินกู้กับอัตราดอกเบี้ยนโยบาย

อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ เป็นผลตอบแทนของการให้
กู้ยืมเงินที่สถาบันการเงินเรียกเก็บจากผู้กู้ยืมเงิน สถาบัน
การเงินปล่อยสินเชื่อให้แก่ผู้กู้หลากหลายประเภท เช่น
สินเชื่อเพื่อการเคหะ สินเชื่อเพื่อการประกอบธุรกิจ เป็นต้น

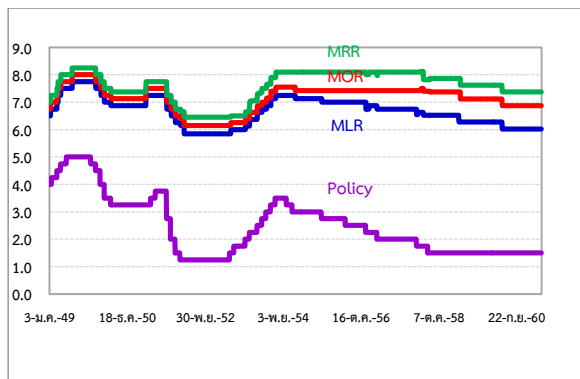
โดยอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ในแต่ละประเภทจะถูกกำหนดจากอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงสำคัญ ๓ ชนิด คือ

๑. อัตราดอกเบี้ยสำหรับลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี ประเภทเงินกู้แบบมีระยะเวลา (Minimum Loan Rate: MLR)
๒. อัตราดอกเบี้ยสำหรับลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี ประเภทเงินเบิกเกินบัญชี (Minimum Overdraft Rate: MOR)
๓. อัตราดอกเบี้ยสำหรับลูกค้ารายย่อยชั้นดี (Minimum Retail Rate: MRR)

ตัวอย่าง เช่น ปัจจุบันธนาคารไทยพาณิชย์กำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของสินเชื่อเพื่อการประกอบธุรกิจสำหรับลูกค้าธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในกรณีปกติไว้เท่ากับ $MRR + ๑๒$ หมายความว่า จะต้องใช้อัตราดอกเบี้ย MRR เป็นฐานในการคำนวณ ซึ่งธนาคารไทยพาณิชย์กำหนดไว้เท่ากับร้อยละ ๗.๓๗ ดังนั้นผู้กู้จะต้องจ่ายดอกเบี้ยคืนให้กับธนาคารในอัตราร้อยละ ๑๙.๓๗ ต่อปี

สถาบันการเงินจะปรับเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงทั้ง ๓ ชนิด ให้สอดคล้องอัตราดอกเบี้ยในตลาดเงิน โดยเป็นผลมาจากการปรับเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยนโยบายของ ธปท. อีกทอดหนึ่ง ซึ่งเป็นไปตามกลไกการส่งผ่านนโยบายการเงินผ่านช่องทางอัตราดอกเบี้ย ช่องทางราคาสินทรัพย์ และช่องทางสินเชื่อ ดังนั้นทิศทางการปรับเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงทั้ง ๓ ชนิดของสถาบันการเงินจึงสอดคล้องกับทิศทางการปรับเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยนโยบายของ ธปท. เช่น ธปท. ปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบาย ธนาคารไทยพาณิชย์ก็จะปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงด้วยเช่นเดียวกัน (ภาพที่ ๓)

ภาพที่ ๓ อัตราดอกเบี้ยนโยบาย และอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงของธนาคารไทยพาณิชย์ (พ.ศ.๒๕๔๙ – ปัจจุบัน)

ที่มา : ธปท. และธนาคารไทยพาณิชย์

เมื่อสถาบันการเงินปรับเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงให้สอดคล้องกับทิศทางการปรับเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยนโยบาย ย่อมเกิดผลกระทบโดยตรงต่อธุรกิจอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เช่น เมื่อธนาคารไทยพาณิชย์ลดอัตราดอกเบี้ย MRR จากร้อยละ ๗.๖๒ เป็นร้อยละ ๗.๓๗ ต่อปี (๑๖ พ.ค. ๒๕๖๐) ทำให้ผู้ประกอบการมีภาระจากต้นทุนทางการเงินลดลงร้อยละ ๐.๒๕ ดังนั้นผู้ประกอบการจึงควรติดตามการผลประชุมของ กนง. อยู่เสมอ เพื่อให้ทราบถึงทิศทางการปรับเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยและสามารถนำไปประเมินต้นทุนทางการเงินได้อย่างถูกต้อง

อ้างอิง

ธนาคารไทยพาณิชย์. อัตราดอกเบี้ยและค่าธรรมเนียม.

(เข้าถึงได้จาก: www.scb.co.th)

ธนาคารแห่งประเทศไทย. นโยบายการเงิน. (เข้าถึงได้จาก: www.bot.or.th)

อัมพร แสงมณี. อัตราดอกเบี้ยกับการกระตุ้นเศรษฐกิจ.

บทความเผยแพร่ของธนาคารแห่งประเทศไทย,

ธันวาคม ๒๕๕๓.

สารน่ารู้

โลหะหายาก : ทองคำแห่งศตวรรษที่ ๒๑

โดย นางสาวมยุรี ปาลวงศ์

หลายคนอาจสงสัยว่า โลหะหายาก (rare earth metals) หรือ “ธาตุหายาก” (Rare earth element) คืออะไร ? ต้องค้นค้นไปค้นหาที่ใดบ้าง? หายากกว่าเพชรหรือไม่ถึงแม้จะเชื่อว่าธาตุหายาก แต่ในความเป็นจริงธาตุเหล่านี้กลับมีอยู่ในเปลือกโลกอย่างเหลือเอ เช่น ซีเรียมมีอยู่บนเปลือกโลกมากเป็นอันดับ ๒๕ ของธาตุทั้งหมดใกล้เคียงกับธาตุทองแดง แต่เพราะคุณสมบัติทางเคมีโลหะหายากจึงมีอยู่อย่างกระจัดกระจาย และไม่อยู่รวมกันอย่างเข้มข้นมากพอที่จะสกัดออกมาเพื่อใช้ประโยชน์ได้ในราคาถูก

ข้อมูลจากห้องสมุดพลังงานปรมาณู สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ ระบุว่า โลหะหายากได้รับความสนใจเป็นครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. ๒๓๓๐ ซึ่ง พันโท ซี เอ อาร์เรเนียส (C.A. Arrhenius) ได้พบแร่สีดำที่มีลักษณะพิเศษต่างจากแร่อื่นๆ ที่พบในเหมืองที่เมืองอิตเทอริบี (Ytterby) ของสวีเดน และอีก ๗ ปีต่อมา โจฮัน กาโดลิน (Johan Gadolin) นักเคมีชาวฟินแลนด์แยกสารประกอบออกไซด์ออกจากแร่สีดำดังกล่าวและตั้งชื่อว่า อิตเทรียม (Yttria) จากนั้นในปี พ.ศ. ๒๓๔๖ มีการค้นพบออกไซด์ของธาตุหายากอีกตัวในเหมืองที่เมืองบาสต์นาส ของสวีเดน และตั้งชื่อว่า ซีเรีย (Ceria) แต่ต้องใช้เวลากว่า ๑๐๐ ปี จึงเข้าใจว่าทั้งสองตัวยังประกอบด้วยโลหะหายากอีกหลายชนิดและสกัดออกมาได้หมด ในปี พ.ศ. ๒๔๒๘ Baron Cari Auer von Welsbach นักเคมีชาวออสเตรียเป็น

ผู้ค้นพบ Neodymium Praseodymium Dysprosium และ Terbium จากการสกัดแร่ Monazite และ Bastnaesite ซึ่งเป็นส่วนประกอบสำคัญของแบตเตอรี่รถยนต์ในเครื่องบิน รถยนต์ hybrid ตลอดจนผลิต hard disk ของคอมพิวเตอร์ และเครื่องกำเนิดไฟฟ้า ฯลฯ ส่วนนายคาร์ล ชไนด์เนอร์ นักโลหกรรมอาวุโสผู้ศึกษาแร่โลหะหายากมากกว่า ๕๐ ปี กล่าวว่า แร่พวกนี้อยู่รอบๆ ตัวเรา ไม่ว่าจะเป็นสารเรืองแสงในโทรทัศน์ที่ได้สีแดงจากธาตุ europium เครื่องฟอกไอเสียเชิงเร่งปฏิกิริยา (catalytic converter) หรือระบบท่อไอเสีย มีธาตุ cerium และ lanthanum ที่ช่วยขับเคลื่อนปฏิกิริยาเคมีที่เปลี่ยนมลพิษรถยนต์เป็นสารประกอบที่ไม่มีพิษที่อยู่ในชิ้นส่วนของอุปกรณ์ต่างๆ ทั้งอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์จำพวก โทรศัพท์ จอแท็บเล็ต โทรศัพท์มือถือ เครื่องเล่น MP3 ส่วนสารประกอบในแบตเตอรี่ และแม่เหล็กที่ใช้สำหรับรถยนต์ กังหันลม และเครื่องใช้ไฟฟ้าขนาดเล็กต่างๆ รวมทั้งแม่เหล็กขนาดจิ๋วผลิตจาก neodymium และ samarium โลหะหายากถูกนำมาใช้ในเทคโนโลยีสมัยใหม่ จึงมีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าเป็นโลหะแห่งเทคโนโลยี (technology metal) หรือเป็น “ทองคำแห่งศตวรรษที่ ๒๑”

สำหรับเมืองไทยมีหน่วยงานเกี่ยวกับโลหะหายากหรือธาตุหายาก คือ ศูนย์วิจัยและพัฒนาธาตุหายาก สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (สทน.) เมื่อปี ๒๕๑๗ มีการเรียกร้องให้ไทยระงับการส่งแร่โมนาไซต์ และแร่กัมมันตรังสีอื่นๆ ออกนอกประเทศ โดยให้กรมทรัพยากรธรณีและสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติร่วมดำเนินการ จากนั้นจึงมีการตั้งโรงงานแปรรูปแร่โมนาไซต์ และแร่กัมมันตรังสีอื่นๆ ที่รับผิดชอบโดยสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติมาตั้งแต่ปี ๒๕๓๐ และเปลี่ยนชื่อเป็นศูนย์วิจัยและพัฒนาธาตุหายากในเวลาต่อมา

โลหะหายาก(rare earth metals) หรือแร่ที่มีธาตุหายาก (rare earth elements) ตามคำนิยามของสหภาพระหว่างประเทศว่าด้วยเคมีและเคมีประยุกต์ (International Union of Pure and Applied Chemistry : IUPAC) โลหะหายาก (rare earth metals) เป็นแร่ที่มีองค์ประกอบของธาตุเคมี ๑๗ ชนิดในตารางธาตุ ประกอบด้วยสแกนเดียม อิตเทรียม และกลุ่มอนุกรมเคมีแลนทาไนด์ ๑๕ ชนิด ในตารางธาตุ ลำดับที่ ๕๗-๗๑ ประกอบด้วย แลนทานัม ซีเรียม

เพอร์ซีโอติเมียม นีโอติเมียม โปรมิเทียม ซาแมเรียม ยูโรเพียม แกโดลิเนียม เทอร์เบียม ดิสโพรเซียม โฮลเมียม เออร์เบียม ทูเลียม อิตเทอร์เบียม ลูทีเซียม เป็นต้น โดยทั่วไปโลหะหายากแบ่งตามน้ำหนักได้ ๓ ประเภท คือ

๑. แร่ธาตุน้ำหนักเบา (Light Rare Earth Elements : LREE) ได้แก่ แลนทานัม (lanthanum: La) ซีเรียม (cerium : Ce) เพอร์ซีโอติเมียม (praseodymium : Pr) นีโอติเมียม (neodymium : Nd)

๒. แร่ธาตุน้ำหนักปานกลาง (Middle Rare Earth Element : MREE) ได้แก่ โปรมิเทียม (promethium : Pm) ซาแมเรียม (samarium : Sm) ยูโรเพียม (europium : Eu) แกโดลิเนียม (gadolinium : Gd) เทอร์เบียม (terbium : Tb) ดิสโพรเซียม (dysprosium : Dy)

๓. แร่ธาตุน้ำหนักสูง (Heavy Rare Earth Element : HREE) ได้แก่ โฮลเมียม (holmium : Ho) เออร์เบียม (erbium : Er) ทูเลียม (thulium : Tm) อิตเทอร์เบียม (ytterbium : Yb) ลูทีเซียม (lutetium : Lu) อิตเทรียม (yttrium : Y) และ สแกนเดียม (scandium : Sc)

โลหะหายากมีธาตุโลหะหายากอยู่ในปริมาณที่แตกต่างกันไปและมีแร่มากกว่า ๒๐๐ ชนิด ที่มีธาตุโลหะหายากสามารถแบ่งได้ ดังนี้

๑. แร่ที่มีธาตุโลหะหายากต่ำมาก ได้แก่ แร่ประกอบหินทั้งหลาย

๒. แร่ที่มีธาตุโลหะหายากเล็กน้อย มีธาตุมากกว่า ๒๐๐ ชนิด ที่มี Rare Earth Oxides : REO มากกว่าร้อยละ ๐.๐๑

๓. แร่ที่มีธาตุโลหะหายากเป็นองค์ประกอบหลัก มีประมาณ ๗๐ แร่ที่อยู่ในกลุ่มนี้ แร่ที่มีธาตุโลหะหายากที่สำคัญๆ แร่ที่มีการนำมาใช้ประโยชน์มากที่สุด ๓ แร่ คือ แบสตันไนต์ (Bastnaesite) โมนาไซต์ (Monazite) และ ซีโนไทม์ (Xenotime)

๔. แบสตันไนต์ (Bastnaesite) เป็นแร่คาร์บอเนตฟลูออรีน มี REO ร้อยละ ๗๕ โดยมากเป็นโลหะธาตุหายากน้ำหนักเบาแหล่งแร่ที่ให้แร่หนักคือพวกคาร์บอเนต เช่น Mountain Pass แคลิฟอร์เนีย ของสหรัฐอเมริกา และ Baiyun Obo ในมองโกเลียของจีน

๕. โมนาไซต์ (Monazite) เป็นแร่ฟอสเฟตที่มีธาตุโลหะหายากน้ำหนักเบา โดยมี REO ร้อยละ ๗๐ เป็นแร่ที่เกิดอยู่ใน

หินแกรนิต เนื่องจากเป็นแร่หนักสูงจึงมักรวมตัวในลานแร่เป็นแร่พลอยได้จากการทำเหมืองแร่หนักจากลานแร่ จำพวกอิเลเมนต์ รูไทต์และ เซอร์คอน

๖. ซีโนไทม์ (Xenotime) เป็นแร่ฟอสเฟตของธาตุอิตเทรียม โดยมี REO ร้อยละ ๖๗ ปกติพบในแหล่งลานแร่เป็นแร่พลอยได้จากการทำเหมืองแร่ดีบุกของไทยและมาเลเซีย

๗. อะพาไทต์ (Apatite) เป็นแร่ฟอสเฟตของแคลเซียมได้จากทำเหมือง เพื่อเอาฟอสเฟตมาใช้ทำปุ๋ย แหล่งกำเนิดอาจเกิดในหินชั้นหรือหินอัคนี บางแหล่งมีธาตุโลหะหายากปนอยู่ซึ่งเป็นธาตุพลอยได้จากการผลิตฟอสเฟต เช่น ในคาบสมุทรโคลาของรัสเซีย ได้มีการทำเหมืองแร่และได้ REO ๑,๐๐๐-๒,๐๐๐ ตัน/ปี

๘. บรานเนอร์ไรต์ (Brannerite) เกิดในแร่เพกมาไทต์ ที่อาจเป็นแหล่งแร่ที่ให้ธาตุยูเรเนียม เช่น Elliot Lake รัฐออนแทรีโอของแคนาดา หั่วแร่จะมีธาตุอิตเทรียมซึ่งสามารถแยกเป็นธาตุพลอยได้จากการแต่งแร่

๙. Ion-Absorption Clays เป็นแร่ดินพวก เคโอลิน พบในมณฑลเจียงสี ของจีน

การกำเนิด

การกำเนิดของธาตุหายาก มักเกิดกระจุกกระจายอยู่ทั่วไปมากกว่าจะเกิดรวมกันเป็นหัวแร่ (concentrates) พบว่ามีแร่เกือบ ๒๐๐ ชนิดที่มีธาตุหายากปนอยู่ในปริมาณมากกว่าร้อยละ ๐.๐๑ (โดยน้ำหนัก) แต่มีแร่เพียง ๑๐ กว่าชนิดเท่านั้นที่มีปริมาณธาตุหายากสูงพอที่จะจัดเป็นแหล่งกำเนิดที่สามารถนำมาสกัดธาตุหายากได้ในเชิงพาณิชย์และในจำนวนแร่ทั้ง ๑๐ กว่าชนิดนี้มีเพียง ๓ ชนิดที่มีปริมาณมากซึ่งประมาณว่าร้อยละ ๙๕ ของธาตุหายากทั้งโลกที่มีกำเนิดอยู่ในแร่ทั้ง ๓ ชนิดนี้ ได้แก่ แบสตันไนต์ โมนาไซต์ และซีโนไทม์

แหล่งแร่โลหะหายาก

แหล่งแร่โลหะหายากจะกระจายอยู่เกือบทั่วโลก แหล่งแร่ที่สำคัญ ได้แก่ แหล่งหินคาร์บอเนตที่เมือง ไบยูนโอโบ (Bayan Obo) ทางตอนเหนือในเขตปกครองตนเองมองโกเลียของจีน เป็นแหล่งแร่แบสตันไนต์ และโมนาไซต์ และเหมืองแมนเทน พาส แคลิฟอร์เนียของสหรัฐอเมริกาเป็นแหล่งแร่แบสตันไนต์

แหล่งลานแร่ จากแร่หนักชายหาด ดูน และลานแร่ในแม่น้ำ เช่น ทางทิศตะวันตกของออสเตรเลียและอินเดีย

ชายฝั่งทะเลตอนใต้ของจีน Richards Bay ของแอฟริกาใต้ บริเวณตะกอนสามเหลี่ยมแม่น้ำไนส์ของอียิปต์ บราซิล และแอฟริกา เป็นต้น

แหล่งแร่จากการฝังอยู่กับที่และสลายตัวบนหินแกรนิตในประเทศจีน เช่น ลองนาน ชุนวู ดาเตียง และนานกิง ซึ่งมีแร่ธาตุน้ำหนักรากกลางและแร่ธาตุน้ำหนักสูง

แหล่งในหินแกรนิตอัลคาไลน์ (Alkaline Granite) เช่น ที่ Strange Lake ของแคนาดา ที่มียูเรเนียม อิตเทรียม และรูบิเดียม

แหล่งอื่นๆ เช่น Blind River ของแคนาดา Uranium - Bearing Conglomerate และ Olympic Dam ของออสเตรเลีย

สำหรับประเทศไทย พบแร่โลหะหายากอยู่ในแร่โมนาไซต์และซีโนไทม์ ซึ่งเป็นแร่พลอยได้จากการทำเหมืองแร่ดิบูก-วูลแฟรม ทั้งที่เป็นแบบปฐมภูมิ และแบบทุติยภูมิในภาคใต้ และภาคเหนือของประเทศ

การผลิต

โลหะหายากเริ่มมีการผลิตที่เหมืองเมาท์เทนพาส แคลิฟอร์เนีย สหรัฐอเมริกา แต่เหมืองได้ปิดตัวลงเมื่อปี ๒๕๔๕ หลังจากเกิดปัญหาการรั่วไหลของของเสียที่มีสารกัมมันตรังสี ส่วนแหล่งแร่โลหะหายากของจีนมีการทำเหมืองที่ไบยูน โอโบ เมืองเปาโถว ทางตอนเหนือของเขตปกครองตนเองมองโกเลีย เมืองจินหนิง ทางตะวันออกของมณฑลชานตง และเขตเหลียงชาน ทางภาคตะวันตกเฉียงใต้ของมณฑลเสฉวน ซึ่งเป็นแหล่งที่มีแร่ธาตุน้ำหนักเบามากที่สุด ผลผลิตที่เหลือเป็นแร่พลอยได้จากการผลิตแร่หนักจากแหล่งลานแร่ ของออสเตรเลีย มาเลเซีย อินโดนีเซีย และบราซิล การผลิตอิตเทรียม และแร่ธาตุน้ำหนักสูงได้จากแร่ซีโนไทม์ บนลานแร่ในมาเลเซีย จากแร่พลอยได้จากการทำเหมืองแร่ยูเรเนียมที่ Elliot Lake ของแคนาดา จากแร่ดินในมณฑลเจียงซีของจีน โดยใช้วิธี Heap Leaching จาก Residue Crusts แหล่งแร่ Blind River ของแคนาดา และ Uranium-Bearing Conglomerate ในรัฐออสเตรเลียตะวันตก ซึ่งผลิตอิตเทรียมจากการละลายยูเรเนียม

การใช้ประโยชน์โลหะหายาก

โลหะหายาก มีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าเป็นโลหะ แห่งเทคโนโลยี (technology metal) เพราะโลหะหายากมี

คุณสมบัติทางกายภาพและทางเคมีมากกว่าแร่ชนิดอื่น จึงใช้เป็นเป็นส่วนประกอบสำคัญในการผลิตเทคโนโลยีขั้นสูงสมัยใหม่ ตั้งแต่สายใยแก้วนำแสงไปจนถึงรถพลังงานไฟฟ้า ทีวีจอแบน กระจุยควบคุมความร้อน แก้วทนรังสียูวี X-ray การถ่ายภาพ อุปกรณ์ทางการแพทย์ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อื่นๆ ได้แก่ คอมพิวเตอร์พกพา โทรศัพท์มือถือ อุปกรณ์ iPod iPad อุปกรณ์เลเซอร์ต่างๆ เช่น ซูเปอร์คอนดักเตอร์ และคอมพิวเตอร์ รวมทั้งอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ในรถยนต์เกือบทั้งหมด ตลอดจนชิปนาฬิกา และยุทธปัจจัยต่างๆ สำหรับการใช้ประโยชน์โลหะหายาก แบ่งตามลักษณะการใช้งานได้ดังนี้

๑. ตัวเร่งปฏิกิริยา (Catalysts) ใช้แร่แลนทานัม ซีเรียม นีโอไดเมียม และเพอร์ซีโอไดเมียม เป็นตัวเร่งสำหรับปฏิกิริยาบางประเภท เช่น ปฏิกิริยาดีไฮโดรชันของโพรมารีแอลกอฮอล์ ใช้เป็นตัวเร่งปฏิกิริยาในการกลั่นน้ำมัน เพื่อเร่งปฏิกิริยาในกระบวนการกลั่นปิโตรเลียม ซึ่งโลหะนี้เป็นส่วนประกอบสำคัญของตัวเร่งปฏิกิริยาแยกของเหลวที่ทำให้โมเลกุลของน้ำมันดิบแตกตัวเป็นหน่วยเล็กลง จนกลายเป็นผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมที่ใสสะอาดขึ้น รวมทั้งเป็นสารเติมแต่งในน้ำมันดีเซล ใช้ในการผลิตเครื่องฟอกไอเสีย หรือ อุปกรณ์บำบัดแก๊สพิษ (Catalytic converter) กระบวนการทางเคมี (Chemical Processing และ industrial pollution scrubber เป็นต้น

๒. แม่เหล็ก (Magnet) ใช้แร่ นีโอไดเมียม เพอร์ซีโอไดเมียม ซาแมเรียม แกโดลิเนียม เทอร์เบียม ดิสโพรเซียม ในการผลิตแม่เหล็กที่มีคุณภาพสูง ซึ่งให้กำลังแม่เหล็กต่อปริมาตรสูง เพื่อใช้ในการประกอบมอเตอร์ขนาดเล็ก ส่วนใหญ่จะประกอบใน Spindle Motor ที่ใช้ใน Hard Disc Drive เครื่องเล่น DVD VCD มอเตอร์ เครื่อง Magnetic Resonance Imaging หรือ MRI ไมโครโฟน โทรศัพท์มือถือ ลำโพง หูฟัง กล้องดิจิทัล เครื่องเล่น MP3 หน่วยผลิตไฟฟ้า (power generation) ระบบทำความเย็นแบบ Magnetic refrigeration ใช้ทำแม่เหล็ก Rare-Earth Magnets ใช้ในการทำแม่เหล็กที่ช่วยสร้างแรงบิดในมอเตอร์ของรถยนต์ไฟฟ้า เครื่องยนต์ไฮบริด และแรงบิดในกังหันลมขนาดใหญ่ ใช้ผลิตแท่งควบคุม (control rod) ในเตาปฏิกรณ์นิวเคลียร์ ซาแมเรียมออกไซด์ การผลิตกังหันลม (windmill) ระบบการขับเคลื่อน ระบบเบรกป้องกันล้อล็อก มอเตอร์ ชิ้นส่วนยานยนต์

ชั้นส่วนยานอวกาศ หุ่นยนต์ และปัญญาประดิษฐ์ต่างๆ เป็นต้น

๓. แก้วและการขัด (Glass and Polishing) ใช้แร่ซีเรียม แลนทานัม เพอร์ซีโอติเมียม นีโอติเมียม แกโดลิเนียม ทอร์เปียม เออร์เปียม ซาแมเรียม อิตเทรียม สแกนเดียม ในการผลิตผงขัด (Polishing compounds) decolourisers /colourisers Uv resistant glass X-ray imaging และ โยแก้วนำแสง

๔. เซรามิก (Ceramics) ใช้แร่แลนทานัม เออร์เปียม เพอร์ซีโอติเมียม นีโอติเมียม ซาแมเรียม แกโดลิเนียม อิตเทรียม ยูโรเปียม ลูทีเซียม ใช้เป็นตัวออกซิไดซ์ในการรับอิเล็กตรอน ผงขัดกระจก การเชื่อมแว่นตา ferrocerium ตัวเก็บประจุ (Capacitors) อุปกรณ์ตรวจจับสัญญาณ (Sensors) ออฟติคัล เซนเซอร์อุณหภูมิ แม่สีต่างๆ (Colourants) ใช้เป็นแม่สีเหลือง ในการผลิตแก้ว เซรามิก วัสดุทนไฟ (Refractories) และ สารเรืองแสง (Scintillators)

๕. phosphor คือ วัสดุที่ใช้อยู่ในหลอดภาพ (cathode ray tube) ใช้แร่แลนทานัม ซีเรียม ยูโรเปียม อิตเทรียม ทอร์เปียม นีโอติเมียม ดิสโพรเซียม เออร์เปียม แกโดลิเนียม ซีเรียม ลูทีเซียม เพอร์ซีโอติเมียม ที่มีความบริสุทธิ์ ๙๙.๙๙ % - ๙๙.๙๙๙๙ % ใช้ในการผลิตเครื่องรับโทรทัศน์ เครื่องคอมพิวเตอร์ จอภาพต่างๆ เช่น Liquid crystal Display : LCD Plasma Display Panel : PDP จอภาพสีต่างๆ เครื่อง CRT หลอดฟลูออเรสเซนต์ เครื่องมือ Medical imaging ระบบแสงเลเซอร์ (Lasers) ไฟเบอร์ออฟติก (Fiber optics) หลอดภาพโทรทัศน์ จอแท็บเล็ต แล็ปท็อป จอ CRT จอ LCD จอ PDP ระบบเลเซอร์ โทรศัพท์ เลนส์ ระบบการสื่อสาร เรดาร์ การถ่ายภาพเรืองแสง การแสดงผลเรืองแสง การฉายแสงเลเซอร์ เช่น เครื่อง Computed Tomography Scan หรือ CT. Scan เครื่องตรวจจับ Pet Scan ไอโซโทปรังสีในการทางแพทย์ (Radioisotopes in Medicine) อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และโลหะ

๖. โลหะอัลลอยด์ (Metallurgical Alloys) ใช้แร่ แลนทานัม ซีเรียม เพอร์ซีโอติเมียม นีโอติเมียม ซาแมเรียม อิตเทรียม แกโดลิเนียม เพอร์ซีโอติเมียม สแกนเดียม ทูเลียม อิตเทรียม ใช้ในการผลิตแบตเตอรี่ เช่น แบตเตอรี่ NiMH (Nikel Metal Hydride Battery) การผลิตอุปกรณ์กำเนิดพลังงาน (Fuel cells) เหล็กกล้า (Steel) โลหะซูเปอร์อัลลอยด์ (Super alloys) อะลูมิเนียม (Aluminum) แมกนีเซียม

(Maganesium) เครื่องยนต์ไฮบริด

๗. อื่นๆ เช่น ใช้แร่ยูโรเปียม แกโดลิเนียม ซีเรียม อิตเทรียม ซาแมเรียม เออร์เปียมในการผลิต นิวเคลียร์ (Nuclear) แท่งควบคุมเตาปฏิกรณ์นิวเคลียร์ การผลิตอาวุธทุกชนิด รวมทั้ง สมาร์ทบอม ใช้แร่นีโอติเมียม เพอร์ซีโอติเมียม ดิสโพรเซียม ทอร์เปียม ยูโรเปียม อิตเทรียม แลนทานัม ลูทีเซียม สแกนเดียม ซาแมเรียม ในการผลิตอุปกรณ์การป้องกัน (Defence) เครื่องกรองน้ำ ใช้แร่ซีเรียม และอิตเทรียม ในการผลิตเม็ดสี (Pigments) และปุ๋ย (Fertilisers)

สรุป

โลหะหายากเป็นแร่ที่มีสำคัญทางเศรษฐกิจและพบในไม่กี่ประเทศเท่านั้น อีกทั้งยังต้องอาศัยเทคโนโลยีขั้นสูงในการสกัดให้บริสุทธิ์ ทำให้ธาตุหายากมีราคาสูงและทำให้ขาดแคลนเป็นอย่างมาก ซึ่งจีนเป็นผู้มีบทบาทเกี่ยวกับโลหะหายากมากที่สุดทั้งการผลิต และการใช้โลหะหายากรายใหญ่ของโลกมีสัดส่วนมากกว่าร้อยละ ๙๐ ของการผลิตในโลก จีนมีแหล่งโลหะหายากในภูมิภาคตอนเหนือร้อยละ ๓๐ และเร่งกระตุ้นการนำเข้าแทนการผลิตภายในประเทศ เพื่อป้องกันทรัพยากร ซึ่งคาดว่าจะเพิ่มสูงขึ้นตามการเจริญเติบโตของจีน และเพิ่มการนำเข้าโลหะหายาก เพื่อใช้ในการผลิตระดับสูงต่าง ๆ ถึงแม้ว่าจีนจะมีการผลิตและป้อนโลหะหายากเหล่านี้ แต่เป็นประเภทที่ใช้กันในอุตสาหกรรมทั่วไป ซึ่งมีราคาต่ำกว่าประเภทที่ใช้ในอุตสาหกรรมการผลิตระดับสูง ในขณะที่การเติบโตอย่างรวดเร็วของการผลิตภายในประเทศ ประกอบกับการจำกัดปริมาณผลิตโลหะหายากในประเทศ ทำให้เกิดการขาดแคลน และการควบคุมการส่งออก ส่งผลให้ราคาโลหะหายากในตลาดโลกให้สูงขึ้น ทำให้สหรัฐอเมริกา แคนาดา และอินเดีย เริ่มกลับมาผลิตโลหะหายากกันอีกครั้ง หลังจากได้ปิดเหมืองแร่ไปเมื่อหลายปีก่อน อีกทั้งผู้ผลิตออสเตรเลียก็เริ่มดำเนินกิจการเหมืองในมาเลเซีย เพื่อรองรับความต้องการทดแทนการคุมปริมาณผลิตของจีนเช่นกัน ในปี ๒๕๕๒ จีนได้สร้างความวิตกกังวลแก่บริษัทต่างชาติด้วยการประกาศจำกัดการส่งออกโลหะหายาก เพื่อพยายามส่งเสริมอุตสาหกรรมในประเทศ และกีดกันบริษัทของสหรัฐอเมริกา ทำให้ผู้ผลิตของสหรัฐอเมริกาต้องซื้อโลหะหายากแพงกว่าบริษัทคู่แข่งจากจีนซื้อถึง ๓ เท่า ทำให้สหรัฐอเมริกา ยื่นฟ้องจีนต่อองค์การการค้าโลก (WTO) ตามพันธกรณีภายใต้พิธีสาร ซึ่งจีนมีข้อมูลพยานที่จะต้องยกเลิกการ

เก็บภาษีส่งออกสินค้าทั้งหมด ยกเว้นสินค้าบางชนิด อย่างไรก็ตาม มาตรการเหล่านี้ไม่ได้ถูกกำหนดให้เป็นสินค้าที่ได้รับการยกเว้นจากพันธกรณีดังกล่าว ทำให้จีนไม่สามารถเก็บภาษีสินค้าแร่โลหะที่ส่งออกไปยังต่างประเทศได้ มาตรการเหล่านี้เป็นการจำกัดปริมาณการส่งออกแร่โลหะหายากของจีนนั้น เป็นมาตรการที่ขัดต่อความตกลง GATT ๑๙๙๔ ที่ห้ามมิให้สมาชิก WTO ใช้มาตรการที่เป็นการจำกัดปริมาณการนำเข้าหรือส่งออกสินค้าที่มีมาตรการทางภาษี และมาตรการดังกล่าวมีเป้าหมาย เพื่อสนับสนุนอุตสาหกรรมภายในประเทศจีนให้มีความได้เปรียบในการเข้าถึงการใช้แร่โลหะเป็นวัตถุดิบในการผลิต ซึ่งจีนได้ยื่นคำร้องเพื่อขออุทธรณ์คำตัดสินของ WTO แล้ว โดยองค์กรอุทธรณ์จะใช้เวลาพิจารณาอีกประมาณ ๙๐ วันก่อนมีคำตัดสินชี้ขาดต่อไป

แต่อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันได้มีการสำรวจแหล่งผลิตอื่นทดแทน และนำโลหะหายากจากอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้แล้วกลับมารีไซเคิลอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ ทำให้อุปสงค์และอุปทานของโลหะหายากในตลาดโลกกลับมาสมดุลจนบริษัทที่ผลิตโลหะหายากของจีนต้องมีสินค้าค้างสต็อก และรายได้ลดลงอย่างมาก บางช่วงก็ถึงกับขาดทุนก็มี

อ้างอิง

กรมทรัพยากรธรณี, ธรณีวิทยาประเทศไทย (พิมพ์ครั้งที่ ๒ ฉบับปรับปรุง) กรมทรัพยากรธรณี กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, ๒๕๕๐.

จำรูญ อัยศิริไพศาล และสมคิด ไชยชนะ,สถานะภาพแหล่งแร่ดีบุก แร่หนักมีค่า แร่หายาก และแร่โลหะหายาก สำนักงานทรัพยากรธรณีเขต ๑ (ลำปาง) กรมทรัพยากรธรณี, กรุงเทพฯ ๒๕๕๓.

รศ.ดร.วิสุทธิ พิสุทธอนันท์, ภาควิชาธรณีวิทยา, คณะวิทยาศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
สำนักส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ นครเซี่ยงไฮ้

<http://www.atnnonline.com/index.php?option>

<http://www.bangkokhospital.com/wattanosoth/>

<http://www.breakingnews.nationchannel.com/>

http://www.designnews.com/author.asp?section_id

<http://www.fas.org/sgp/crs/natsec/R41347.pdf>

<http://www.free-webboard.com/>

<http://www.innovationmetals.com/rare-earth-demand/>